

Hvordan kan vi vide om økologi bliver bedre?

Egon Noe og Hugo Alrøe,
Aarhus Universitet

Tegninger af Peter Smith

MultiTrust

 TUMBLEHEAD

Økologi, vurderinger og videnskab

Økologien har ikke sit eget
iagttagelsesperspektiv

Den er afhængig af
videnskabelige vurderinger

Område 1: Husdyrvelfærd

Omsorg

Naturlighed

Område 2: Naturkvalitet

Autentisk

Plejet

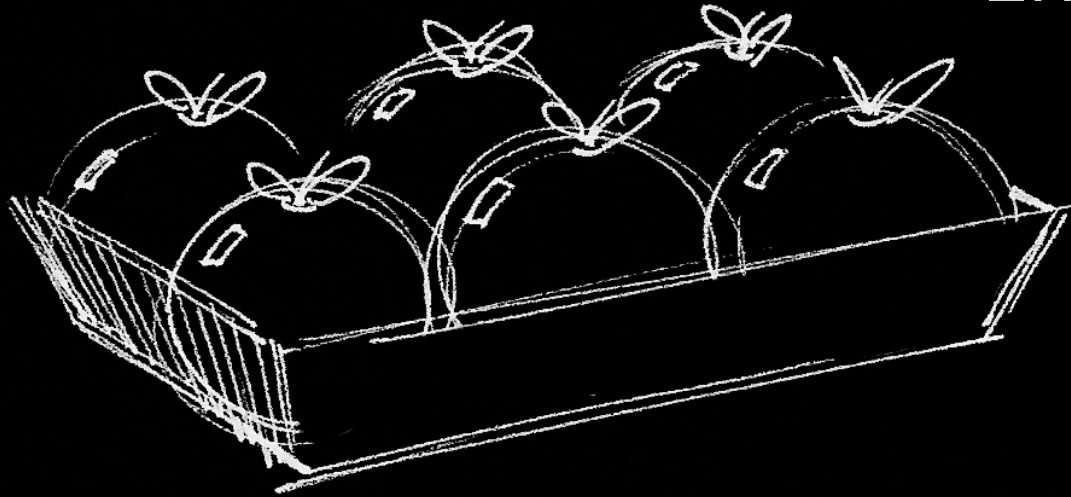

Rigt samspil

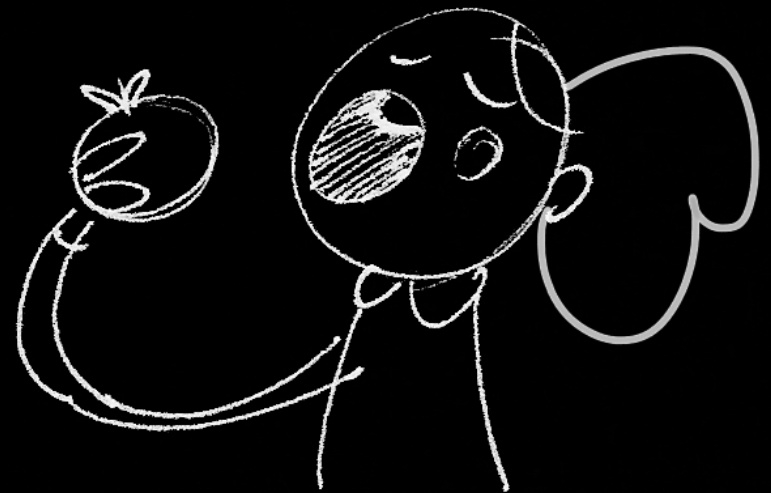

Område 3: Kvalitet

Ensortet

Smagsoplevelse

Område 4: Sundhed

Sundt miljø

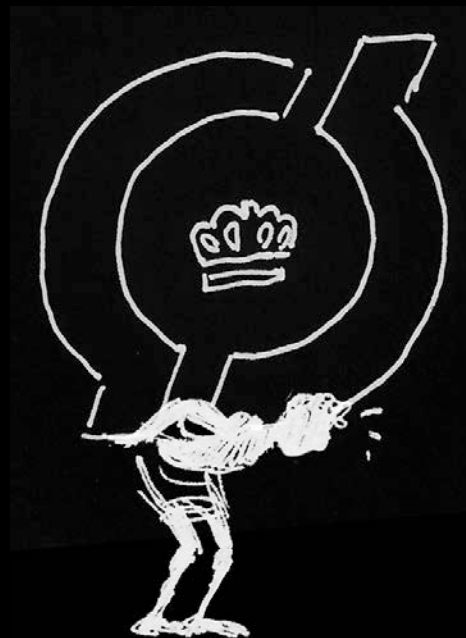
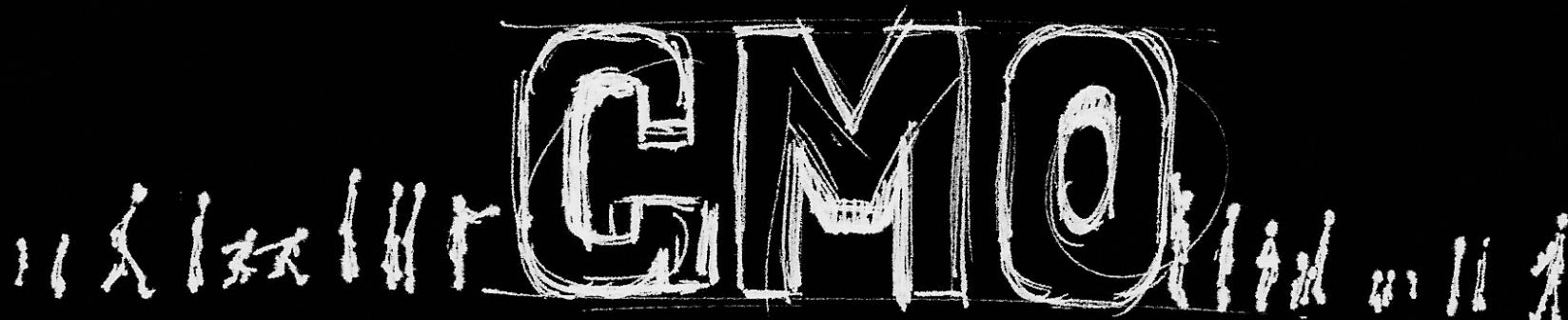

Sund mad

Område 5: Feed the world

Teknologi
er løsningen

Økologi er
luksus

Område 5: Feed the world

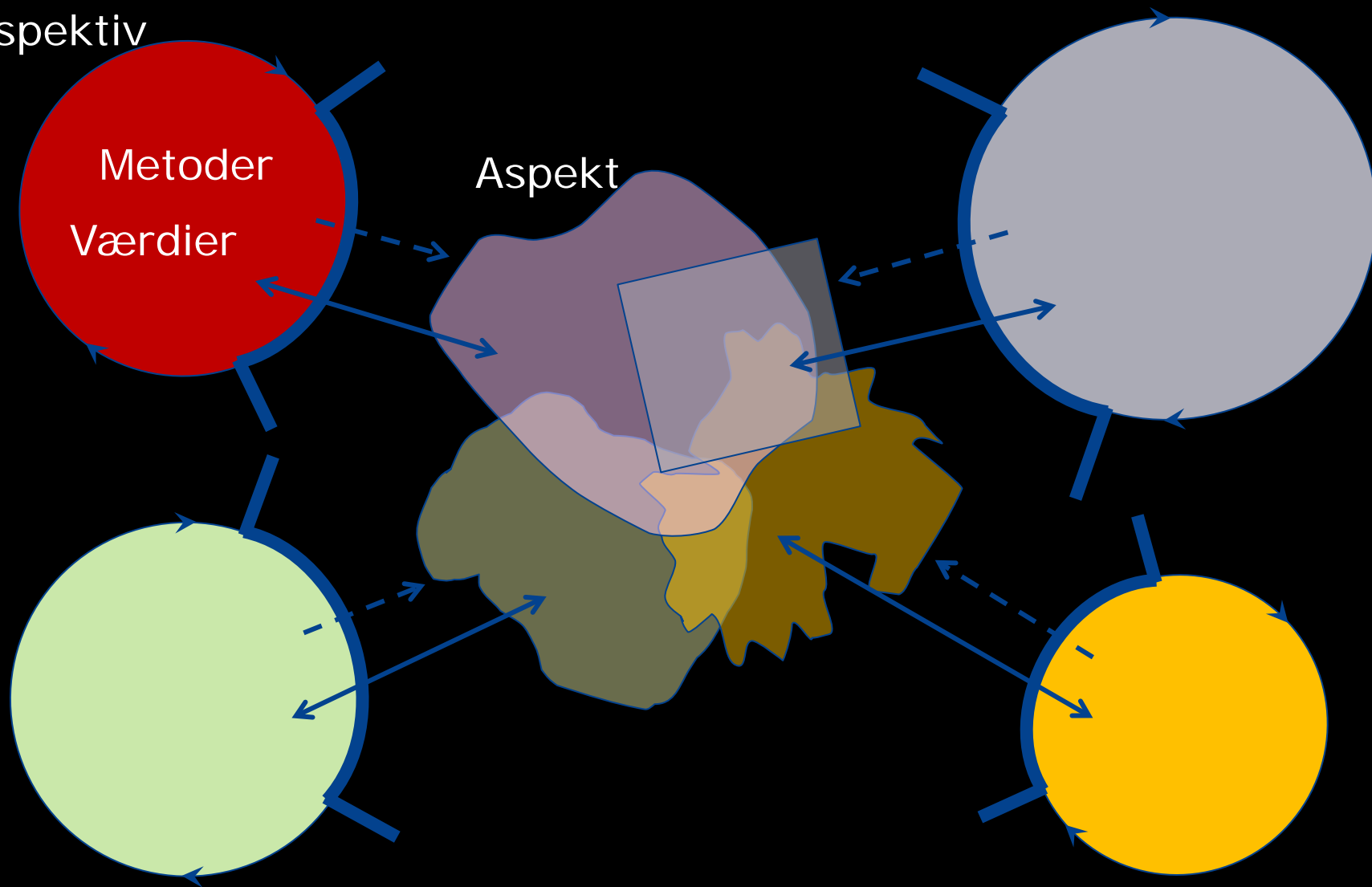
Problemet er
fordelingen

Mange perspektiver på økologi

Perspektiv

Former for komplementaritet

$$\Delta x \cdot \Delta p \geq \frac{\hbar}{2}$$

Iagttagelses-
komplementaritet

Former for komplementaritet

$$\Delta x \cdot \Delta p \geq \frac{\hbar}{2}$$

Iagttagelses-
komplementaritet

Retfærdighed
Barmhjertighed

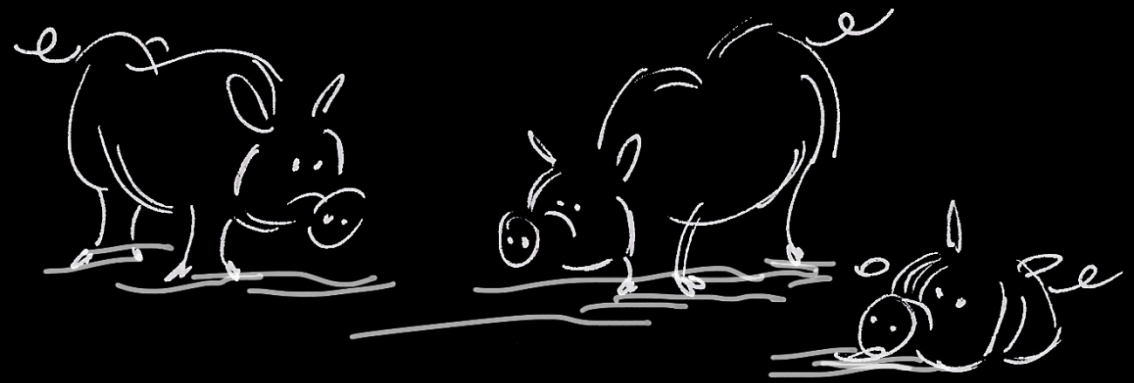
Værdi-
komplementaritet

Værdi-komplementaritet: Husdyrvelfærd

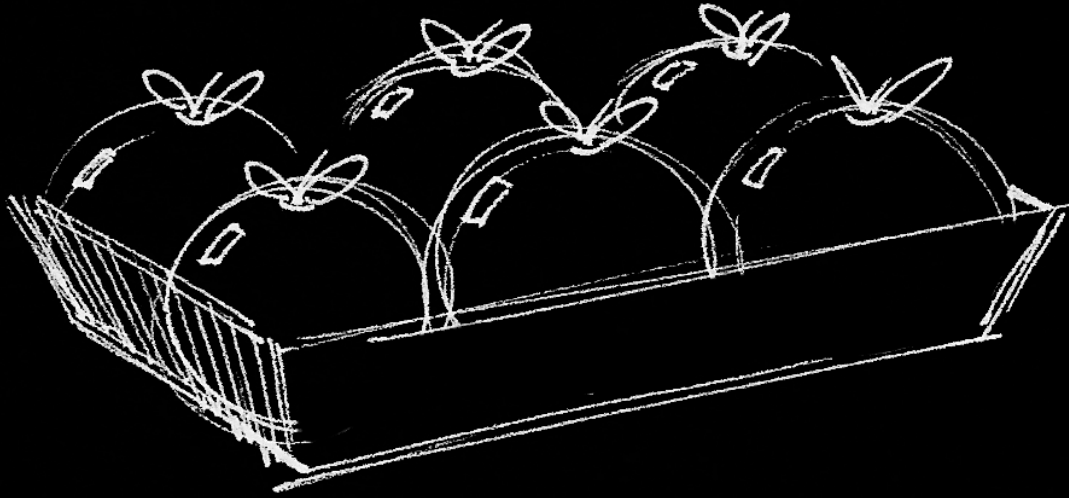
Omsorg

Naturlighed

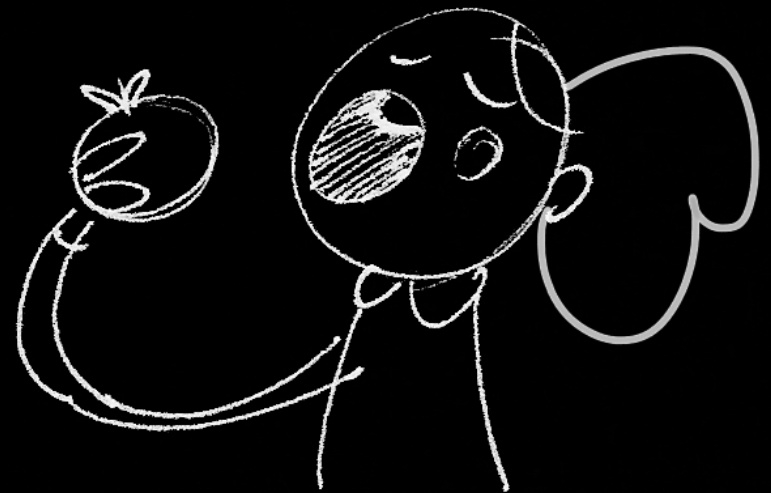

Værdi-komplementaritet: Kvalitet

Ensartet standard

Forskellig smag

It's all very much
about the size of
global footprints...

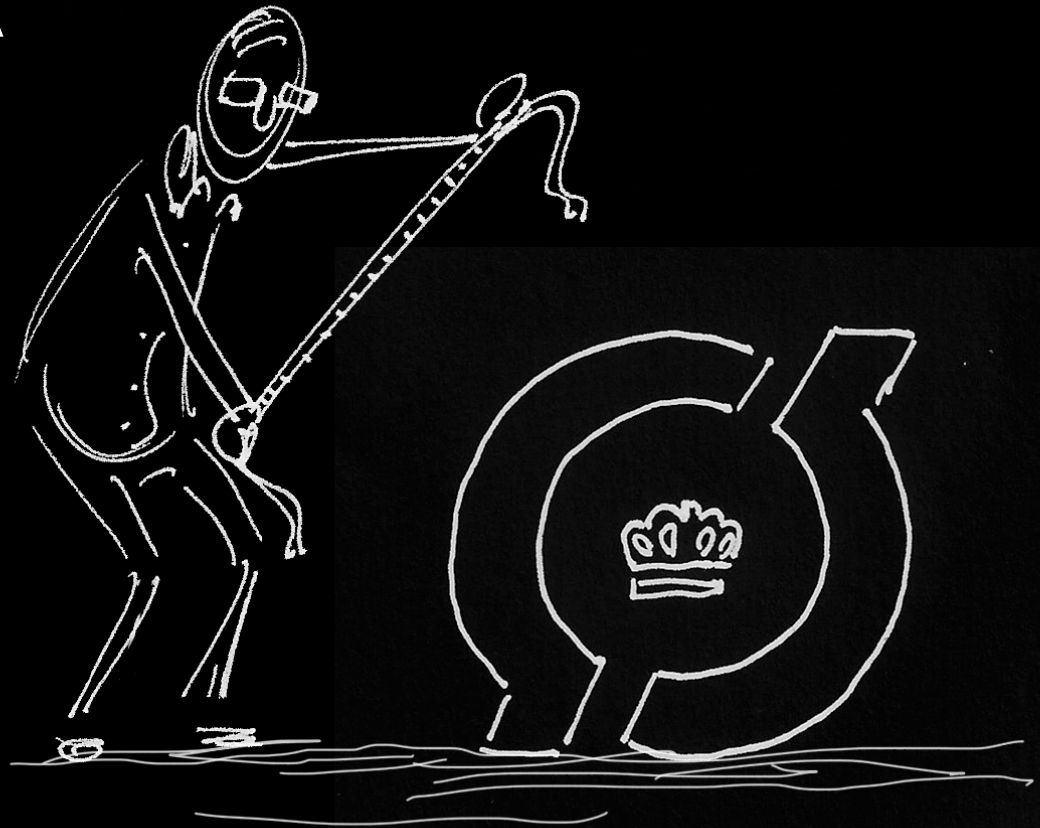

Niels Roland

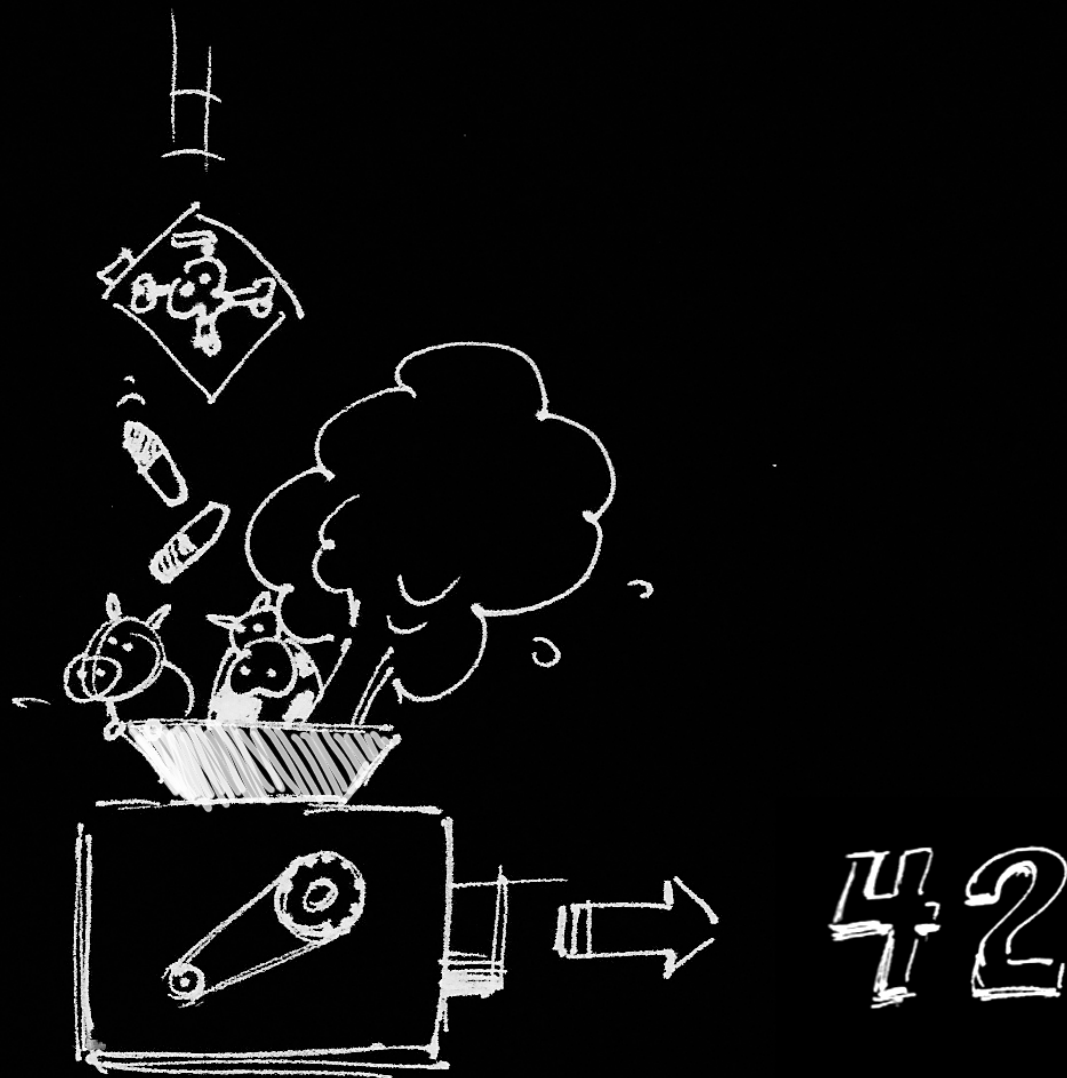

Eksempler på videnskabelige metoder til sammenvejning

- Økologisk fodaftryk
- Miljøbæredygtighedsindeks, ESI
- Livscyklusvurdering, LCA

Hvordan man laver et indeks

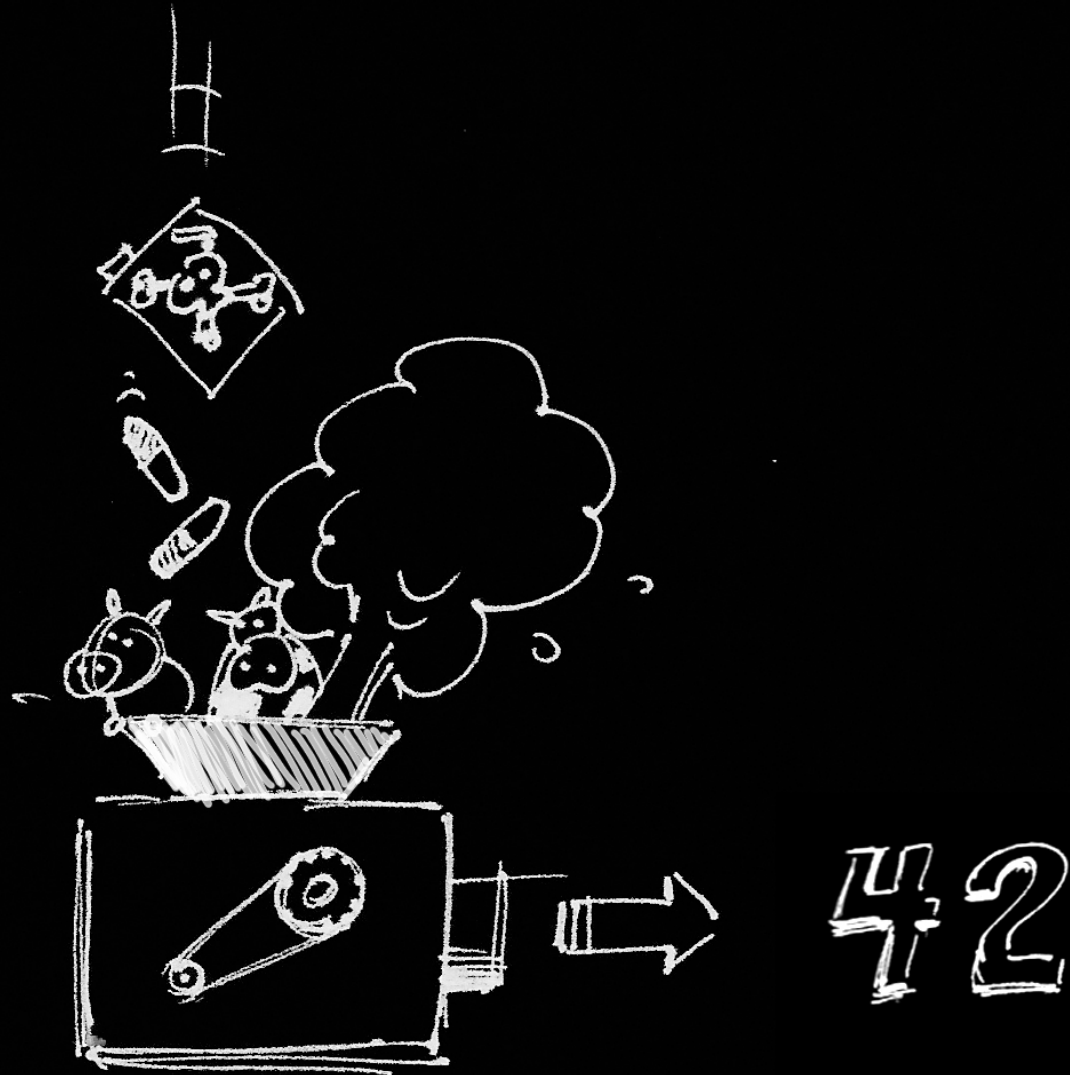
Hvad er med i vurderingen?

Forsigtigheds-
princippet

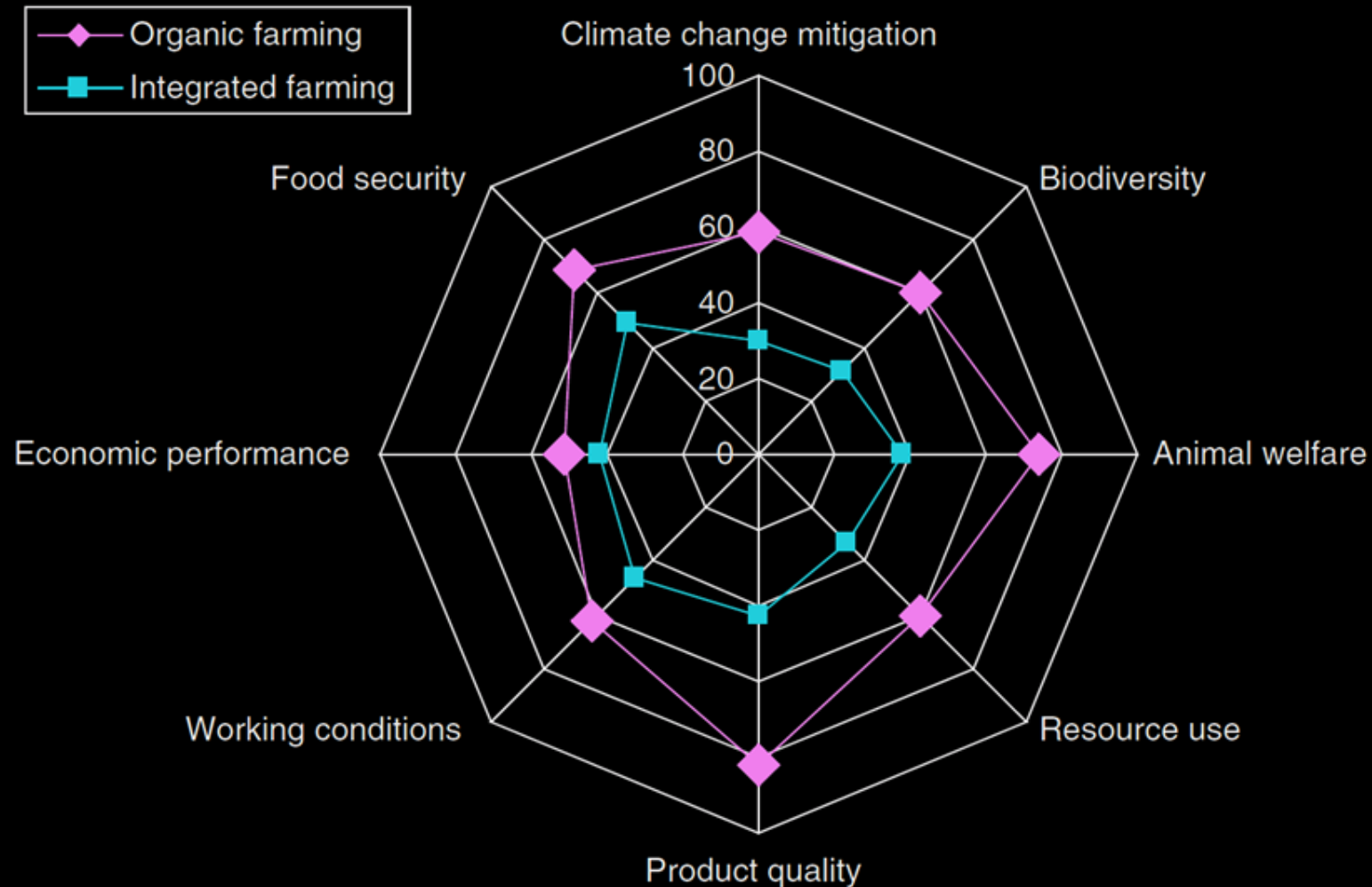

Risiko-
vurdering

Indekser skjuler information

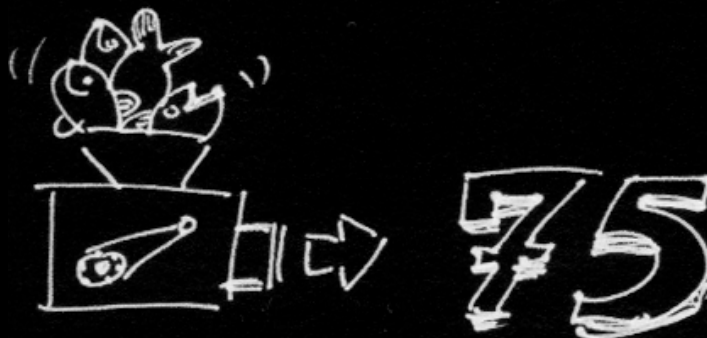
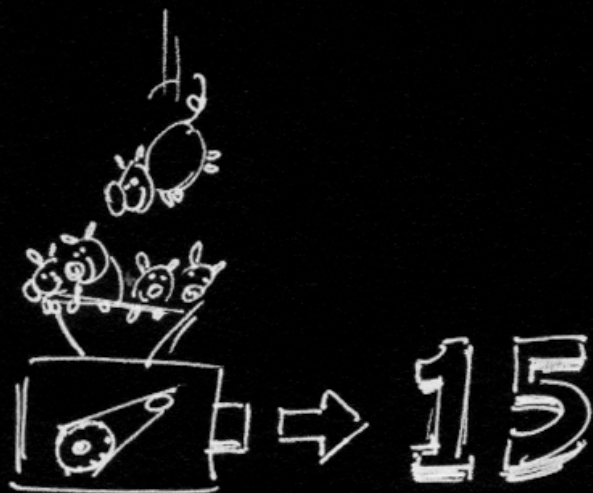

Edderkoppespindet viser flere dimensioner

Edderkoppespind bygger også på indekser

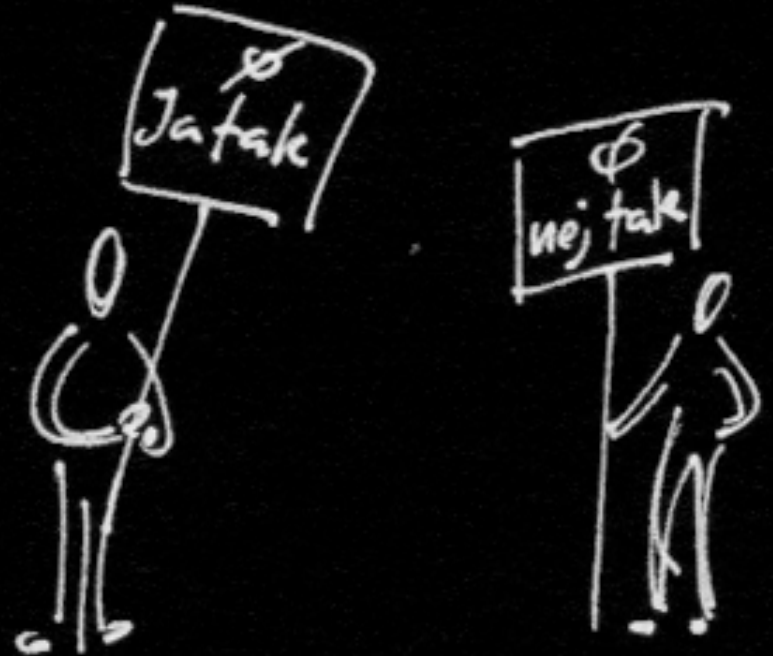
Ingen vurdering uden værdier!

Vurderinger, viden og værdier

Værdidebat uden viden er tom!

Tværvideenskabelig diskussion uden værdier er blind!

Gruppearbejde

Erfaringer fra MultiTrust projektet

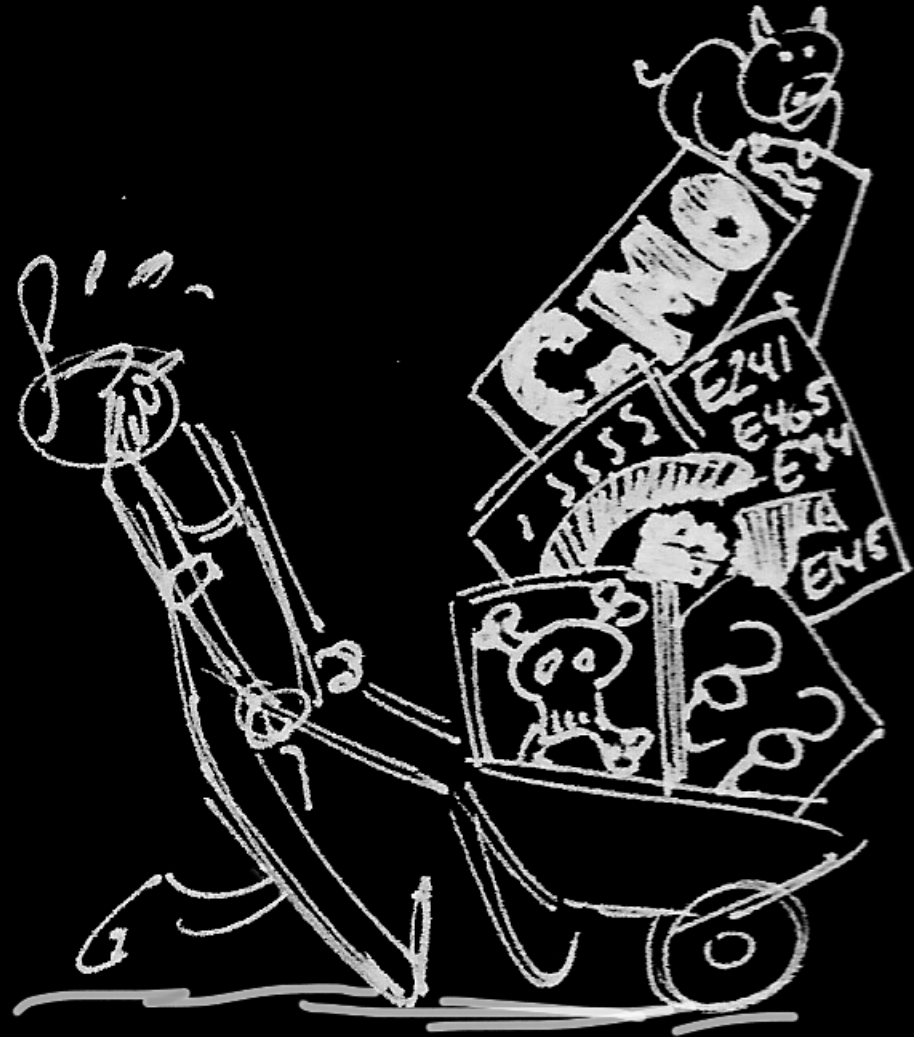
Det er et spørgsmål om
vurderinger af vurderinger

Den politiske forbruger har nok at se til!

Tillid til at producenterne kan gøre det?

"Tillid er en reduktion
af kompleksitet"
(Niklas Luhmann)

Hvad gør vi så?

Hvordan kan vi vide om økologi bliver bedre?

- Der findes ikke noget endeligt svar på om økologi bliver bedre
- Svaret afhænger af valg af perspektiver og vurderinger, og dermed de bagvedliggende værdier
- Naturvidenskab bygger på værdier, men har ikke metoder til at håndtere disse værdier
- Tillid til økologi afhænger af en fortsat åben og kritisk vurdering

Animationsfilm